

Något längre mot söder finna vi framför grottfasaden ett nybyggt nio våningar högt tempel i kinesisk stil inneslutande en jättestor buddhabild.

I det stora hela var Ch'ien-fo-tung, "De tusen buddhornas grottor" för mig en besvikelse. Jag hade väntat mig något mera gediget och förnämt, icke denna enformiga jämnstrukenhet, av senare tiders barn överlämnad åt vanvård och förfall. Det imponerande är grottornas mängd och det arbete och tålamod som krävts för att gräva ut dessa rum och nischer i den ganska hårda terrassväggen. De människor som offrat sin tid och sin muskelkraft på detta gigantiska arbete, måste ha varit burna av en brinnande tro på sina gudars makt. De höga pyramidpopplarna framför grottornas fasad och kring buddhatemplet bidra till att skänka den egendomliga platsen med dess religiösa mystik ett skimmer av poetisk skönhet.

För vår expedition var en annan plats i denna del av världen av vida större intresse. Dess namn är Hsi-ch'ien-fo-tung eller "De tusen buddhornas västra grottor" belägna omkring 35 km. sydväst om Tun-hwang, där floden Tang-hos lopp gör en skarp krök genom en liten bergskedja. Omkring år 1928 upptäcktes dessa grottor av traktens befolkning. Några herdar i Tun-hwang lämnade d:r Birger Bohlin ett meddelande därom, och den 18 juni 1931 begav han sig till platsen.

Bohlin fann grottorna strax norr om den lilla bergskedjan i en 18 m. hög konglomeratslutning på flodens vänstra sida och på blott omkring 6 m. över dess nuvarande bädd. De utgöra en rad av nischer, upp-